

Брюксел, 3 юни 2022 г.
(OR. fr, en)

9524/1/22
REV 1

RECH 305
COMPET 405
RELEX 696
DEVGEN 102

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета на постоянните представители (I част)
До:	Съвета
№ предх. док.:	9163/22
Относно:	Заклучения относно ценностите и принципите при международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите <i>Одобряване</i>

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. С оглед на заседанието на Съвета по конкурентоспособност на 10 юни 2022 г. бяха изготвени заключения на Съвета относно принципите и ценностите при международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите. Настоящият проект за заключения е в съответствие със заключенията от 28 септември 2021 г., озаглавени „Глобален подход към научните изследвания и иновациите — стратегия на Европа за международното сътрудничество в един променящ се свят“¹, в които държавите членки и Комисията бяха приканени да започнат процес на съвместно разработване с цел по-нататъшно развитие на ключовите принципи и ценности на Съюза за международно сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ).

¹ 12301/21.

2. Настоящите заключения представляват и последващо действие по Препоръка (ЕС) 2021/2122 на Съвета относно Пакт за научни изследвания и иновации в Европа², в която се препоръчва държавите членки да прилагат набор от ценности и принципи за НИИ в Съюза, в тясно сътрудничество със заинтересованите страни.
3. В настоящите заключения се разработват ценностите и принципите, представени на заседанието от 8 март 2022 г. на министрите, отговарящи за научните изследвания, в контекста на Декларацията от Марсилия относно международното сътрудничество в областта на НИИ. По-специално в тях се отправя призив за многостранен диалог с основните международни партньори на Съюза въз основа на тези ценности и принципи.
4. Освен това към заключенията е приложено изявление на Съвета (док. 9524/22 ADD 1), свързано с въздействието, което оказва върху НИИ военната агресия на Русия срещу Украйна. Тъй като времевият характер на ценностите и принципите на международното сътрудничество се различава от този на конфликта в Украйна, беше сметнено за целесъобразно да се приеме отделна декларация по този актуален въпрос, като същевременно се подчертае неговото значение.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

5. Текстът в приложението към настоящата бележка възпроизвежда текста, поместен в приложението към док. 9163/22 и потвърден от Комитета на постоянните представители на 25 май 2022 г. Комитетът реши да изпрати този проект за заключения на Съвета (Конкурентоспособност) за одобрение на заседанието му на 10 юни 2022 г.
6. Делегацията на Полша изрази намерението си да впише в протокола от заседанието на Съвета изявление относно тълкуването на понятието „пол“ („gender“) в точка 8 от текста на заключенията (док. 9524/22 ADD2).

² ОВ L 431, 2.12.2021 г.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

7. Във връзка с това Съветът (Конкурентоспособност) се приканва да приеме заключенията, които се съдържат в приложението.
-

**ПРОЕКТ за заключения на Съвета относно принципите и ценностите при
международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ

- Заключениета си от 28 септември 2021 г. относно глобалния подход към научните изследвания и иновациите — Стратегия на Европа за международното сътрудничество в един променящ се свят³, в които бяха определени общите основни принципи и ценности на Съюза в международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ), а държавите членки и Комисията бяха приканени да започнат процес на съвместно разработване с цел по-нататъшното им развитие;
- Препоръка (ЕС) 2021/2122 на Съвета относно Пакт за научни изследвания и иновации в Европа⁴, в която се препоръчва държавите членки да прилагат набор от ценности и принципи за НИИ в Съюза, действайки в тясно сътрудничество със заинтересованите страни, и да ги популяризират при взаимодействията си с трети държави, за да се постигнат еднакви условия на конкуренция и общи рамкови условия;

³ 12301/21.

⁴ ОВ L 431, 2.12.2021 г.

Въведение

1. **ОТБЕЛЯЗВА**, че международното сътрудничество в областта на НИИ следва да лансира демократичните ценности и сътрудничеството за мир, постигането на целите за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г., достъпа до най-съвременните знания, както и сътрудничеството между и движението на таланти по света, особено на млади изследователи; **ПРИПОМНЯ**, че международното сътрудничество в областта на НИИ е необходимо с оглед на справянето с глобалните предизвикателства, че то създава икономически възможности на установените и нововъзникващите пазари и дава възможност за засилване на ролята на Съюза в световен мащаб чрез научна дипломация; **ПОДЧЕРТАВА**, че международното сътрудничество в областта на НИИ е от решаващо значение за засилване на въздействието на научните изследвания и иновациите при разработването, подкрепата и прилагането на политиките на Съюза и може да играе важна роля за постигането на общите цели, по-специално целите в областта на околната среда и климата; **ПРИЗНАВА** важната роля на научната дипломация, наред с другото, за засилване на влиянието на Съюза като надежден глобален партньор в областта на науката, технологиите и иновациите;
2. **ИЗТЪКВА** амбицията на изследователите и останалия персонал в областта на научноизследователската и развойната дейност, на новаторите, на академичните среди и на студентите за сътрудничеството в международен план; **ПОДЧЕРТАВА**, че Комисията и държавите членки следва да гарантират, че могат да работят свободно със своите партньори от трети държави в среда, основана на принципи и ценности, споделяни от всички участници, за да се гарантира балансирано сътрудничество; **НАБЛЯГА**, че е важно висшите училища, научноизследователските инфраструктури и технологичните инфраструктури, както и организациите, занимаващи се с научни изследвания и технологии, да бъдат подкрепяни чрез координиран европейски подход с оглед на постигането на балансирано и взаимноизгодно сътрудничество, което е част от „меката“ сила и капацитета на Съюза като фактор, задаващ световните стандарти.
3. **НАБЛЯГА** на значението на сътрудничеството в областта на НИИ с държави, асоциирани към Рамковата програма на Съюза за научни изследвания и иновации, с държави, които имат дългогодишни отношения със Съюза, и с трети държави, които споделят неговите принципи и ценности, с оглед на тяхното популяризиране на международно равнище в контекста на глобалния подход към научните изследвания и иновациите.

4. ОТБЕЛЯЗВА необходимостта от възстановяване на баланса, по целесъобразност, на международното сътрудничество в областта на НИИ на основата на реципрочност и равнопоставени условия на конкуренция, като се следва принципът „възможно най-открито, затворено, колкото е необходимо“; ОТБЕЛЯЗВА принципите и ценностите, представени на министерската конференция в Марсилия на 8 март 2022 г. за глобален подход към научните изследвания, иновациите и висшето образование, и ИЗТЪКВА, че международното сътрудничество в областта на НИИ следва да се разглежда в светлината на принципите и ценностите на Съюза и на стратегическите му интереси, по-специално с цел насърчаване на технологичния суверенитет на Съюза и стратегическата му автономност, като същевременно се запазва отворената икономика;

Принципи и ценности в международното сътрудничество в областта на НИИ

5. ПРИЗНАВА свободата на научните изследвания като право на свободно определяне на научноизследователските въпроси, използване на солидни научноизследователски методи, оспорване на традиционната мъдрост и предлагане на нови идеи и теории; и ПОДКРЕПЯ правата на изследователите да публикуват, споделят, разпространяват и съобщават открито резултатите и данните от тези научни изследвания, включително чрез обучение и преподаване, както и да се сдружават в представителни професионални или академични организации, без да бъдат ощетявани от системата, в която работят, от цензура или дискриминация;
6. ИЗТЪКВА значението на етиката и интегритета и НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА етичните съображения да се вземат предвид в международното научно и академично сътрудничество, наред с другото, когато научноизследователската дейност е свързана с човешки субекти и с неприкосновеността на личния живот, с опити с животни или с околната среда, включително чрез независими и прозрачни процеси на етична партньорска проверка; ПОДЧЕРТАВА, че интегритетът на научните изследвания включва елементите надеждност, честност, уважение и отговорност, за да се получат надеждни научноизследователски резултати по прозрачен и възпроизводим начин, като се противодейства на разпространението на псевдонауки и невярна информация и се изгражда и поддържа доверие в науката; ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да използват Европейския кодекс за интегритет в научните изследвания за основа на международното сътрудничество в областта на НИИ;

7. ОТКРОЯВА високите научни постижения като основен двигател на международното сътрудничество в областта на НИИ; ПОДЧЕРТАВА, че високите научни постижения трябва да бъдат оценявани и въз основа на принципите за етика и интегритет и да бъдат насърчавани от свободно и по-балансирано международно движение на изследователи и знания;
8. ПРИЗОВАВА за борба с всяка форма на дискриминация и НАСЪРЧАВА приобщаването и равенството на половете, по-специално равните възможности в професионалното развитие и интегрирането на измерението, свързано с пола, в дейностите по НИИ;
9. НАСЪРЧАВА отворената наука с оглед на стремежа към реципрочна консолидация и разпространение на резултатите от научни изследвания чрез рамки и стратегии за открит и незабавен достъп до научни публикации, както и структурирането, съхраняването и, доколкото е възможно, отварянето на достъпа до или споделянето на научноизследователски данни в съответствие с принципите за FAIR данни (лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и позволяващи повторно използване данни), както и на софтуер и изходни кодове; ПОДКРЕПЯ инфраструктурите за отворена наука, отвореното участие на гражданите в научния процес, комуникацията с обществото и отворените иновации;
10. НАСЪРЧАВА Комисията и държавите членки да поощряват и утвърждават подобряването на всеобщата защита и прилагането на правата на интелектуална и индустриална собственост, както и защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, за да се благоприятства балансиран подход между защитата на интересите на заинтересованите страни и икономическото и общественото въздействие, свързано с оползотворяването на знанията;
11. ПРИЗНАВА създаването на стойност и общественото и икономическото въздействие, произтичащи от фундаменталните научни изследвания и от науката, технологиите и иновациите, по-специално за справяне с обществените предизвикателства чрез продукти, услуги, процеси и решения, както и чрез научни знания, допринасящи за основаното на факти разработване на политики; ПОДЧЕРТАВА, че научните изследвания и иновациите следва да насърчават благосъстоянието на хората и другите живи същества чрез устойчив и зачитащ взаимното уважение подход към околната среда и ресурсите на планетата, икономическия и обществения просперитет и трансфера на знания;

12. НАСЪРЧАВА обществената и екологичната отговорност и ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да отговорят на потребностите на обществото в рамките на международното си сътрудничество в областта на НИИ, за да се постигнат по-големи ползи за обществото и околната среда и да се насърчи участието на заинтересованите страни, местните общности и гражданите в разработването и прилагането на политики, чрез засилване на научния диалог и комуникационните дейности в подкрепа на доверието и участието в науката и иновациите; НАСЪРЧАВА солидарността и партньорствата, по-специално с държавите с ниски и средни доходи, и ОТБЕЛЯЗВА, че международното сътрудничество в областта на НИИ също е ключов инструмент, допринасящ за развитието и укрепването на основана на знанието икономика в тези държави;
13. ПРИЗНАВА значението, което има управлението на риска и сигурността; ПРЕПОРЪЧВА Комисията и държавите членки да предприемат мерки за противодействие на чуждестранната намеса и за управление на рисковете, присъщи на международното сътрудничество в областта на НИИ, като същевременно предоставят подходящи предпазни мерки по отношение на сигурността на Съюза и защитата на правата на интелектуална и индустриална собственост, правилата за защита на неприкосновеността на личния живот, личните данни и инфраструктурите; ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да заимстват и доразвият добрите практики, установени например в работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Борба с чуждестранната намеса в НИИ“⁵, за да подкрепят тяхното прилагане;

Към многостранен диалог относно принципите и ценностите при международното сътрудничество в областта на НИИ с ключови международни партньори

14. ПРИКАНВА основните международни партньори на Съюза в сътрудничеството в областта на НИИ да започнат многостранен диалог със Съюза въз основа на тези принципи и ценности, и по-специално да допринасят за стабилна и обща рамка за балансирано и взаимноизгодно международно сътрудничество в областта на НИИ за мирни цели, да създадат обща основа за зачитането на принципите и ценностите, да насърчават установяването на равнопоставени условия на конкуренция, да засилят солидарността с държавите с ниски и средни доходи и да работят заедно за противодействие на всяка чуждестранна намеса в НИИ;

⁵ 5396/22.

15. ПРИКАНВА Комисията да подготви този многостранен диалог чрез координиран подход между Съюза и неговите държави членки чрез постоянната подгрупа на форума на ЕНП за глобален подход към НИИ.
-